

**ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ
ΣΥΝΔΡΟΜΟΥ μετά από
ΠΟΛΙΟΜΥΕΛΙΤΙΔΑ**

Δρ Κυριακή ΣΤΑΘΗ
Ιατρός Αποκατάστασης - European Board Certified

Πολιομυελίτιδα

Είσοδος από τη
Γ.Ε.Σ. οδό

R.N.A. Εντερικός

 [www : polioquebec.org](http://www.polioquebec.org)

Κλινική Εικόνα Οξείας Πολιομυελίτιδας

Γενική ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ

Λοίμωξης Γ.Ε.Σ. & Νευρικού Σ. :

- πυρετός
- πονοκέφαλος
- εμετοί
- αυχενική και ραχιαία δυσκαμψία
- αναπνευστική δυσχέρεια - ανεπάρκεια
- παράλυση

📄 [www : mayoclinic.org](http://www.mayoclinic.org)

📄 [www : polioquebec.org](http://www.polioquebec.org)

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

χρόνια μετά την ανάρρωση

συμπτώματα που δεν μπορούν να αποδοθούν σε άλλη παθολογική αιτία :

- κόπωση : 59 – 89 %
- μυϊκή αδυναμία : 20 – 40 %
- μυϊκή ατροφία : 28 %

 [www : mayoclinic.org](http://www.mayoclinic.org)

 [www : polioquebec.org](http://www.polioquebec.org)

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

χρόνια μετά την ανάρρωση

συμπτώματα που δεν μπορούν να αποδοθούν σε άλλη παθολογική αιτία :

- πόνος
- διαταραχές ύπνου
- προβλήματα αναπνοής ή / και κατάποσης
- μειωμένη ανοχή σε χαμηλές θερμοκρασίες

 [www : mayoclinic.org](http://www.mayoclinic.org)

 [www : polioquebec.org](http://www.polioquebec.org)

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Διαγνωστικά Κριτήρια

- προηγηθείσα προσβολή πολιομυελίτιδας
- προϋπάρχουσα περίοδος νευρολογικής & λειτουργικής σταθερότητας
- αιφνίδια ή προοδευτική εμφάνιση της τριάδας
ΜΥΙΚΗ ΑΔΥΝΑΜΙΑ / ΑΤΡΟΦΙΑ-ΚΟΠΩΣΗ-ΠΟΝΟΣ
- αποκλεισμός άλλων αιτίων

☞ [www : mayoclinic.org](http://www.mayoclinic.org)

☞ [www : polioquebec.org](http://www.polioquebec.org)

☞ L. HALSTEAD, 1997

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

ΠΟΤΕ ?

- συνήθως : 30 - 40 χρόνια μετά
- διακύμανση : 8 – 71 χρόνια μετά

ΠΟΣΟ ?

- ελαφρά
- μέτρια
- σοβαρή

👉 [www : mayoclinic.org](http://www.mayoclinic.org)

👉 [www : polioquebec.org](http://www.polioquebec.org)

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Διαγνωστικός Αλγόριθμος

1. Επιβεβαίωση της αρχικής διάγνωσης της οξείας πολιομυελίτιδας
2. Εκτίμηση της έκτασης και της βαρύτητας των υπολειμμάτων της οξείας πολιομυελίτιδας
3. Διαφορική διάγνωση
4. Διεκπεραίωση των διαγνωστικών ελέγχων για τον αποκλεισμό των άλλων αιτίων που εμπλέκονται στη διαφορική διάγνωση
5. (σε αποκλεισμό άλλων αιτίων) καταγραφή των βασικών αναγκών του ασθενή και εκπόνηση προγράμματος αποκατάστασης
6. (σε περίπτωση που επιβεβαιωθούν άλλα αίτια) άμεση αντιμετώπιση και θεραπεία των αιτίων και στη συνέχεια επανεκτίμηση των αναγκών και του προγράμματος αποκατάστασης.

☞ *www : mayoclinic.org*

☞ *www : polioquebec.org*

☞ *F.M. MAYNARD, 1997*

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Νευρολογικές Διαταραχές που μπορεί να συνυπάρχουν και να υπερκαλύπτουν

- παγιδευτικά σύνδρομα (παγίδευση μέσου νεύρου στο επίπεδο του καρπιαίου σωλήνα, ή του ωλένιου νεύρου στο επίπεδο της άκρας χειρός)
- γενικές κινητικές ή / και αισθητικές νευροπάθειες
- ριζοπάθειες
- σπονδυλική στένωση
- άλλες νευρολογικές παθήσεις (π.χ. πλάγια μυατροφική σκλήρυνση, σκλήρυνση κατά πλάκας, μυασθένεια, κ.α.)

☞ [www : mayoclinic.org](http://www.mayoclinic.org)

☞ [www : polioquebec.org](http://www.polioquebec.org)

☞ F.M. MAYNARD, 1997

ΣΥΝΟΔΑ προβλήματα που μπορεί να επηρεάζουν την κινητικότητα

- **Αρθροπάθεια Γονάτων – Ισχίων**
- **Μειωμένη ελαστικότητα ιστών - Συγκάμψεις**
- **Οστεοπόρωση**
- **Αυξημένη Συχνότητα Πτώσεων**
- **Αγγειακό Εγκεφαλικό Επεισόδιο**
- **Περιφερική Αγγειοπάθεια**
- **Σπονδυλική Στένωση**

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Παράγοντες Κινδύνου

- **Σοβαρή αρχική προσβολή πολιο-** : όσο πιο σοβαρή είναι η αρχική προσβολή τόσο πιο πιθανή είναι η εμφάνιση σοβαρού P.P.S..
- **Ηλικία αρχικής προσβολής** : αν η αρχική προσβολή εμφανιστεί στην εφηβική ηλικία ή στην ενήλικη ζωή τότε η πιθανότητα εμφάνισης P.P.S. αυξάνει.
- **Ανάρρωση / Ανάκτηση** : παράδοξα η μεγαλύτερη ανάρρωση / ανάκτηση μετά από την οξεία προσβολή της πολιο- συνδέεται με την μεγαλύτερη πιθανότητα ανάπτυξης P.P.S..
- **Φυσική Δραστηριότητα** : όσο μεγαλύτερη είναι η φυσική δραστηριότητα που ασκεί το άτομο με υπολειμματική πολιο- (στα όρια της εξόντωσης) τόσο αυξάνει το stress στους κινητικούς νευρώνες και κατά συνέπεια αυξάνονται και οι πιθανότητες εμφάνισης P.P.S.

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Επιπλοκές

- **Πτώσεις** : εξ αιτίας της μυϊκής αδυναμίας των κάτω άκρων.
- **Κακή θρέψη, αφυδάτωση, πνευμονία εισρόφησης** : σε προμηκικές προσβολές που συνοδεύονται από δυσφαγία και δυσκαταποσία.
- **Οξεία αναπνευστική ανεπάρκεια** : εξ αιτίας της μυϊκής αδυναμίας των αναπνευστικών μυών προκύπτει ανεπαρκής βήχας, αλλά και ελλιπής οξυγόνωση.
- **Οστεοπόρωση** : συνέπεια της ακινησίας.

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Άννα

- Σήμερα είναι 38 χρόνων – Οξεία πολιο- σε ηλικία 2 χρόνων
- Μέτρια προσβολή & στα δύο κάτω άκρα – Μέτρια ανάρρωση
- «.. συνήθως είμαι πολύ δραστήρια. Εργάζομαι, φροντίζω σπίτι και παιδιά αλλά τον τελευταίο καιρό μερικές φορές νοιώθω πολύ μεγάλη κούραση, σαν να μην μπορώ να κάνω τίποτα. Δεν μπορώ να πάω στη δουλειά γιατί αισθάνομαι πολύ κουρασμένη. Πιέζομαι για τις καθημερινές δραστηριότητες αλλά είναι σαν να είμαι από άλλο κόσμο ή να έχω πάρει ηρεμιστικά. Αν μείνω σπίτι και ξεκουραστώ μου περνάει αλλά έχω πολλές υποχρεώσεις και πρέπει να γίνω καλά, σαν και πρώτα...»

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Άννα

Διαφορική Διάγνωση – Διερεύνηση :

- Αναιμία
- Θυρεοειδοπάθεια
- Πολυσυστηματική Νόσος (Κολλαγόνωση, Καρκίνος, κ.α.)
- P.P.S. : μείωση μυϊκής αντοχής

Προτάσεις Αντιμετώπισης

- ✓ Πρόγραμμα διαχείρισης της καθημερινότητας

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Γιώργος

- Σήμερα είναι 55 χρόνων – Οξεία πολιο- σε ηλικία 11 χρόνων
- Μικρή προσβολή & στα δύο κάτω άκρα, ΔΕ > ΑΡ - Μικρή ανάρρωση
- «.. από το 1950 χρησιμοποιώ στο ΔΕ πόδι κηδεμόνα Μ.Κ.Π. (μηροκνημοποδικό) με μεταλλικό σκελετό και δερμάτινα στηρίγματα. Τελευταία νομίζω ότι ο κηδεμόνας δεν μου κρατάει πια το γόνατο,.. Πέφτω τουλάχιστον 1 φορά την εβδομάδα, ευτυχώς μέχρι στιγμής δεν έχω χτυπήσει σοβαρά....»

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Γιώργος

Διαφορική Διάγνωση – Διερεύνηση :

- Συνδεσμική αστάθεια ΔΕ γόνατος
- Ριζίτιδα O4 – O5
- P.P.S. : μυϊκή αδυναμία

Προτάσεις Αντιμετώπισης

- ✓ Αναθεώρηση του ορθωτικού μηχανήματος, με υβρίδιο με άρθρωση γόνατος
- ✓ Πρόγραμμα επανεκπαίδευσης ισορροπίας σε δυναμική όρθια θέση

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Μαρία

- Σήμερα είναι 35 χρόνων – Οξεία πολιο- σε ηλικία 4 χρόνων
- Μικρή προσβολή άνω & κάτω άκρων - Μέτρια ανάρρωση
- «.. είμαι αρκετά δραστήρια. Εργάζομαι σε γραφείο και φροντίζω σπίτι και σύζυγο. Μετακινούμαι με τη βοήθεια μιας βακτηρίας. Τελευταία δυσκολεύομαι πολύ να τη χειριστώ, δεν μπορώ να σηκώσω ούτε ένα κιλό βάρους και μου πέφτουν μικροπράγματα από τα χέρια...»

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Μαρία

Διαφορική Διάγνωση – Διερεύνηση :

- Σύνδρομο καρπιαίου σωλήνα
- Αυχενική Μυελοπάθεια
- Σκλήρυνση κατά Πλάκας
- **R.P.S.** : μυϊκή αδυναμία

Προτάσεις Αντιμετώπισης

- ✓ Χειρουργική απελευθέρωση μέσου νεύρου
- ✓ Αναθεώρηση βοηθήματος βάδισης

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Δημήτρης

- Σήμερα είναι 52 χρόνων - Οξεία πολιο- σε ηλικία 1 χρόνου
- Σημαντική προσβολή AP κάτω άκρου – Σημαντική ανάρρωση
- «.. μετά από 3 χειρουργικές επεμβάσεις στην πρώτη μου παιδική ηλικία, περπατούσα σχετικά καλά και ασχολήθηκα με τον αθλητισμό. Εργάστηκα στη βαριά βιομηχανία και τα τελευταία χρόνια σε οργανωτικές θέσεις ανάλογων επιχειρήσεων. Από το 2002, αναγκάστηκα να συνταξιοδοτηθώ πρόωρα γιατί δεν μπορούσα να αποδώσω στην εργασία μου εξ αιτίας της μεγάλης κούρασης που ένοιωθα κατά τη διάρκεια της ημέρας. Το πρωί σηκώνομαι με βαρύ κεφάλι και νομίζω ότι φταίει ο πόνος στο AP πόδι που με ξυπνάει¹⁹τη

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Δημήτρης

Διαφορική Διάγνωση – Διερεύνηση :

- Εκφυλιστική αρθροπάθεια AP γόνατος
- Σύνδρομο άπνοιας ύπνου
- Αρχόμενη νόσος Parkinson
- **R.P.S. : πόνος / διαταραχή ύπνου / κόπωση**

Προτάσεις Αντιμετώπισης

- ✓ Αναπνευστική υποστήριξη - άσκηση
- ✓ Χρήση αναπηρικού αμαξιδίου για μεγάλες αποστάσεις
- ✓ Αναλγησία με T.E.N.S.
- ✓ Πρόγραμμα κινητοποίησης AP κάτω άκρου

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Κώστας

- Σήμερα είναι 63 χρόνων – Οξεία πολιο- σε ηλικία 14 χρόνων
- Σημαντική προσβολή & στα δύο κάτω άκρα – Μέτρια ανάρρωση
- «.. παρακολούθησα ειδικό σχολείο και έκανα παράλληλα φυσικοθεραπεία. Στα 22 μου παντρεύτηκα και απέκτησα 3 παιδιά. Δραστηριοποιήθηκα πολύ νωρίς στο χώρο των Special Olympics, από απλός υπάλληλος και προπονητής και έφτασα να γίνω γενικός διευθυντής για 5 πολιτείες. Τα παιδιά έφυγαν στις δικές τους οικογένειες και το 2003 πέθανε η σύζυγός μου, έμεινα μόνος και έπαθα κατάθλιψη. Αντιμέτωπισα σοβαρές δυσκολίες στις καθημερινές μου δραστηριότητες. Το 2004 η πολιτεία με βοήθησε να εγκαταστήσω στο σπίτι ένα σύστημα ελέγχου περιβάλλοντος »

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Κώστας

Διαφορική Διάγνωση – Διερεύνηση :

- Αντιδραστική κατάθλιψη
- Αρχόμενη νόσος Parkinson
- P.P.S. : μυϊκή αδυναμία

Προτάσεις Αντιμετώπισης

- ✓ Υποστηρικτική αγωγή (φαρμακευτική / ψυχολογική)
- ✓ Σύστημα ελέγχου περιβάλλοντος

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Ελένη

- Σήμερα είναι 46 χρόνων – Οξεία πολιο- σε ηλικία 3 χρόνων
- Μέτρια προσβολή στο ΔΕ κάτω άκρο – Σημαντική ανάρρωση
- «.. δεν εργάζομαι εκτός σπιτιού, αλλά με τα οικιακά και την ανατροφή των τριών παιδιών τα έβγαζα πέρα. Εδώ και λίγους μήνες έχω ασταθή περίοδο. Ο γυναικολόγος μου λέει πως μπαίνω στην εμμηνόπαυση. Έχω πολλές εξάψεις, δεν έχω κέφι για πράγματα που μέχρι τώρα με ευχαριστούσαν. Τσακώνομαι συχνά με τον άντρα ή / και τα παιδιά μου. Νοιώθω πιο βαριά τα πόδια μου και φοβάμαι ότι θα καθηλωθώ στο κρεβάτι...»

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Ελένη

Διαφορική Διάγνωση – Διερεύνηση :

- Κλιμακτηριακή συνδρομή
- Θυρεοειδοπάθεια
- Καταθλιπτική συνδρομή
- P.P.S. : κόπωση

Προτάσεις Αντιμετώπισης

- ✓ Υποστηρικτική αγωγή (φαρμακευτική / ψυχολογική)
- ✓ Πρόγραμμα βελτίωσης φυσικής κατάστασης, προσανατολισμένο στην πρόληψη οστεοπόρωσης

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Μανώλης

- Σήμερα είναι 58 χρόνων - Οξεία πολιο- σε ηλικία 15 χρόνων
- Σημαντική προσβολή άνω & κάτω άκρων – Σημαντική ανάρρωση
- «.. παλιά περπατούσα σχετικά καλά, τέλειωσα το σχολείο. Εργάστηκα σε ταξιδιωτικό γραφείο. Από το 2003, αναγκάστηκα να συνταξιοδοτηθώ πρόωρα γιατί δεν μπορούσα να αποδώσω στην εργασία μου εξ αιτίας της μεγάλης κούρασης που ένοιωθα κατά τη διάρκεια της ημέρας. Το πρωί σηκώνομαι με βαρύ κεφάλι και δυσκολεύομαι να συγκεντρωθώ. Έχασα 10 κιλά μέσα σε 8 μήνες και τον περασμένο χειμώνα έπαθα πνευμονία...»

Σύνδρομο μετά από Πολιομυελίτιδα

Μανώλης

Διαφορική Διάγνωση – Διερεύνηση :

- Σύνδρομο άπνοιας ύπνου
- Πολυσυστηματική Νόσος (Καρκίνος, κ.α.)
- Μυασθένεια
- **P.P.S.** : αναπνευστικό έλλειμμα / διαταραχή ύπνου

Προτάσεις Αντιμετώπισης

- ✓ Αναπνευστική υποστήριξη - άσκηση
- ✓ Προληπτικοί εμβολιασμοί
- ✓ Χρήση αναπηρικού αμαξιδίου για μεγάλες αποστάσεις

Σχεδιάζοντας Πρόγραμμα Αποκατάστασης

ΙΑΤΡΟΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ο ιατρός Φ.Ι.Απ. είναι ο ειδικός που έχει ως ρόλο το **συντονισμό** και την **εξασφάλιση της εφαρμογής** όλων των μέτρων για την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των αναπόφευκτων λειτουργικών, φυσικών, ψυχολογικών, κοινωνικών και οικονομικών συνεπειών των ελλειμμάτων και των ανικανοτήτων.

*Ορισμός της Φ.Ι.Απ. από την Ευρωπαϊκή Ένωση
Physical & Rehabilitation Medicine (P.R.M.)*

*ευχαριστώ για την
προσοχή σας*

